

Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo

Dokumentplassering:

I.3.10.2-17

Godkjent dato:

31.12.2020

Revideres innen:

31.12.2023

Sist endret:

25.04.2023

Versjon:

1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: []

Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF

Lokaltilpasset SSHF:

Trine Johnsen, Sykepleier, Dialysen Sørlandet Sykehus HF, Arendal

Sigrid Hjelmaas, Enhetsleder, Dialysen Sørlandet Sykehus HF, Arendal

Gjelder fra: januar 2022

Revideres innen dato: 2023

FUNKSJONSOMRÅDER (FO)

1.	Kommunikasjon/sanser	5.	Eliminasjon	9.	Seksualitet/reproduksjon
2.	Kunnskap/utvikling/psykisk	6.	Hud/vev/sår	10.	Sosialt/planlegging av utskriving
3.	Åndedrett/sirkulasjon	7.	Aktivitet/funksjonsstatus	11.	Åndelig/kulturelt/livsstil
4.	Ernæring/væske/elektrolyttbalanse	8.	Smerter/søvn/hvile/velvære	12.	Annet/legedelegerte aktiviteter

FO	NANDA	Sykepleiediagnoser	
5	00016	Forstyrrelse i urineliminasjonen - spesifiser:	
3	00024	Ineffektiv vevsperfusjon (spesifiser: nyre, hjerne, hjerte/lunge, mage/tarm, perifert)	
3	00025	Risiko for forstyrrelse i væskebalansen - viser seg som:	
3	00026	Hypervolemi - viser seg som:	
3	00004	Risiko for infeksjon - relatert til:	
4	00002	Ubalanse i ernæring: Mindre enn kroppsbehovet - spesifiser:	
4	00001	Ubalanse i ernæring: Mer enn kroppsbehovet - spesifiser:	
4	Icnp	Risiko (10015007) for forstyrrelser i elektrolytter (10033541) – relatert til:	
4	Icnp	Risiko (10015007) for ustabil blodsukker (10030832)- relatert til:	
6	00046	Svekket hudkvalitet - spesifiser:	
7	00085	Svekket bevegelseevne - viser seg som:	
7	00040	Risiko for inaktivitetssyndrom - relatert til:	
2	00126	Mangelfulle kunnskaper (spesifiser)	
2	00082	Effektiv gjennomføring av behandlingsopplegg - spesifiser:	
2	00078	Ineffektiv gjennomføring av behandlingsopplegg - spesifiser:	
FO	ICNP	Mål	
5		Opprettholder restfunksjon lengst mulig	
3		Ivaretar funksjon av blodtilgang	
3		Har optimal væskebalanse (spesifiser)	
3		Oppnår tørrvekt	
3		Er infeksjonsfri	
3		Er sirkulatorisk stabil under og etter dialysebehandling	
4		Har stabilt blodsukker (spesifiser)	
4		Er informert om riktig kosthold og nyttiggjør seg dette	
4		Er ernært ut fra sykdomstilstand (spesifiser)	
6		Er uten utslett og sår relatert til innstikksted kateter/fistel	
7		Opplever mestring og trygghet ved forflytning	
7		Har tilpasset aktivitet i forhold til egen funksjon	
2		Er motivert for kunnskap om behandling (spesifiser)	
2		Er informert om komplikasjoner som kan oppstå	
FO	NIC	Sykepleietiltak og forordninger	Frekvens/tid
5	2100	Behandling ved hemodialyse (1)	

Utarbeidet av:
Oslo Universitetssykehus HFFagansvarlig:
Trine JohnsenVerifisert av:
[]Godkjent av:
For fagdirektør, overlege
Per Kristian HyldmoDok.nr:
D54147

		Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo			Side: 2 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

		Gi dialyse etter gjeldende legeordinasjon, Utføre dialyse etter prosedyre i EKWeb: Gjennomføring av hemodialyse-SSHF (id: 53789)	Hver dialyse
		Gjennomføre førstegangsdialyse, etter prosedyre i EKWeb: Hemodialyse- Oppstart 1. behandling- SSHF (id: 53792) og Oppstart av ny AV-fistel - SSHF (id: 53791)	
		Bruke UF profil (spesifiser)	
		Bruke relativ blodvolum måling (spesifiser)	
		Registrere Kt/	Hver mnd
		Anvende dialysevæske (spesifiser)	
		Gjennomføre dialyse - antall timer:	
		Neste hemodialysebehandling (spesifiser)	
		Dialysedager (spesifiser)	
		Registrere i Norsk Nyreregister, sendt:	
3	4240	Vedlikeholde dialysetilgangen (1,3,9,14,15,16)	
		Etter prosedyre i EKWeb: Oppstart av ny AV-fistel - SSHF (id: 53791)	
		Etter prosedyre i EKWeb: Påkobling av pasient med AV-fistel-SSHF (id: 53785)	
		Etter prosedyre i EKWeb: Avkobling av pasient med AV-fistel-SSHF (id: 53787)	
		Etter prosedyre i EKWeb: Påkobling av pasient med hemodialysekateter-SSHF (id:53782)	
		Etter prosedyre i EKWeb: Avkobling av pasient med hemodialysekateter- SSHF (id: 53786)	
		Stell av HD-kateter som ikke er i bruk	Hver 7. dag
		Overvåke dialysetilgang HD-kateter / AV-fistel / AV-graft anlagt:	
		Seponere suturer: (dato)	
		Anvende bandasje, type (spesifiser)	
		Anvende lokal prosedyre UL: Kontroll av nylagt AV-fistel	
		Utlevere utstyr for opptrening av AV fistel (spesifiser)	
		Bruke lokalbedøvelse før kanylering av AV-fistel/AV-graft (spesifiser):	
		Bruke fistelnål (spesifiser)	
		Bruke kanyleringsteknikk (spesifiser)	
		Komprimere AV-fistel (spesifiser)	
		Måle fistelflow etter avdelings rutine	Hver 3. mnd.
		Måle resirkulasjon	
		Observere komplikasjoner (spesifiser)	
		Ikke stikke eller måle blodtrykk på fistelarmen (spesifiser)	
3	6680	Overvåke vitale tegn (2,19)	
		Måle blodtrykk og puls (spesifiser), føres i kurve	Ved dialyse start og slutt + ved behov
		Ta EKG	årlig
3	4130	Overvåke væskebalanse (1,3,9,14,15,16)	
		Registrere vekt (spesifiser), føres i kurve	Før og etter dialyse
		Overvåke etter prosedyre i EKWeb: Hypovolemi i hemodialysebehandling- SSHF (id: 21932)	Hver dialyse
		Overvåke etter prosedyre i EKWeb: Hypovolemi i hemodialysebehandling-SSHF (id: 21929)	Hver dialyse
		Måle BCM	Min. hver 3 mnd.
		Måle urinmengde etter lokal prosedyre (spesifiser)	
3	3320	Oksygenterapi (1,3,9,14,15,16)	
		Administrere oksygen (spesifiser)	S forordn. i kurve
3	4238	Årepunksjon: Venøs blodprøve (1,3,9,14,15,16)	

		Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo			Side: 3 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

		Rutine blodprøver, etter skjema på avdelingen og prosedyre i EKWeb: Blodprøvetaking i hemodialyse – SSHF (id: 53790)	
		Ta blodprøve (spesifiser) etter prosedyre i EKWeb: Blodprøvetaking i hemodialyse – SSHF (id: 53790)	
3	4030	Administrering av blodprodukter (1,3,9,14,15,16)	
		Registrere siste blodtransfusjon. Dato:	
4	1160	Overvåke ernæring (5,7,8,11,12,13,14)	
		Utføre kartleggingen av ernæringsstatus ved hjelp av Trygg pleie	Min. hver 6. mnd.
		Henvise til ernæringsfysiolog	
		Se annen VBP: Ernæringssvikt - underernæring	
6	3590	Overvåkning av hud	
		Observere reaksjon og utslett rundt innstikksted ved AV-fistel	
		Observere reaksjon og utslett rundt innstikksted ved HD-kateter	
		Utføre hudpleie (spesifiser)	
7	0200	Fremme trening (4,6,10)	
		Motivere til egentrening	
		Motivere og tilrettelegge til sykling under hemodialyse	
7	1806	Egenomsorgsassistanse: Forflytning (4,6,10)	
		Bruke hjelpemidler (spesifiser):	
2	5606	Undervisning: Enkeltperson (2,3,6,7,8,9)	
		Gi muntlig informasjon om hemodialyse (spesifiser)	
		Gi pasienten skriftlig pasientinformasjon om avdelingen, rutiner etc.	
		Undervise i å stikke fistel selv (spesifiser)	
		Informere om hjemmedialyse (spesifiser)	
		Anvende lokal prosedyre: Selvfrakobling via AV-fistel	
		Anvende lokal prosedyre: Selvkanylering, Ateriovenøs fistel	
		Anvende lokal prosedyre: Selvfrakobling via AV- fistel	
		Anvende lokal prosedyre: Selvtilkobling til via permanent Hemodialysekateter	
		Anvende lokal prosedyre: Selvfrakobling via permanent hemodialysekateter	
2	5614	Undervisning: Forordnet diett (2,3,6,7,8,9)	
		Gi ernæringsveiledning (spesifiser)	
		Undervise i hvordan forhindre eller redusere elektrolyttforstyrrelse (spesifiser)	
2	2930	Forberede til kirurgisk inngrep -transplantasjon	
		Kartlegge for transplantasjon (spesifiser)	
		Informere om utredning til nyretransplantasjon	
		Anvende lokal pasientinformasjon	
2	5230	Forbedre mestring (2,3,6,7,8,9)	
		Bistå med å identifisere passende korttids- og langtidsmål	
		Oppmuntre til realistiske håp relatert til sykdomsutvikling	
		Oppmuntre til økt ansvar for seg selv	
12	2300	Administrere legemidler (19,20)	
		Observere virkning og bivirkning av legemidler som blir administrert	
12	6550	Infeksjonsbeskyttelse (18)	

		Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo			Side: 4 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

		Ta infeksjonsprøver (spesifiser)	
		Måle temperatur, føres i kurve	
12	6540	Infeksjonskontroll (17)	
		Utføre smitteforebyggende tiltak etter prosedyre ved smitte (spesifiser)	
		Se annen VBP: Smitte - isolasjon	
12	7960	Utveksle helseinformasjon	
		Samarbeide med ekstern instans (spesifiser)	
		Samarbeide med intern instans (spesifiser)	
		Overføre helseinformasjon mellom sykehus (spesifiser)	
		Planlegge gjestodialyse (spesifiser)	

Referanser

- Jean LH. [Acute complications during hemodialysis](#). UpToDate [database]. UpToDate, Inc [oppdatert 31.01.2020; lest 18.02.2021].
- Alemayehu YH, Seylania K, Bahramnezhad F.. [The relationship between health literacy and quality of life among hemodialysis patients](#). Hum Antibodies. [oppdatert 13.02.2020; lest 18.02.2021]
- NICE, National Institute for Health and Care Excellence. [Renal replacement therapy services for adults](#). [oppdatert 03.10.2018; lest 19.02.2021].
- Chung YC, Yeh ML, Liu YM. [Effects of intradialytic exercise on the physical function, depression and quality of life for haemodialysis patients: a systematic review and meta-analysis of randomised controlled trials](#). J Clin Nurs. [oppdatert 12.07.2018; lest 19.02.2021].
- Duff EA, Chawke FM. [A service review to assess if innovative intensive phosphate dietary education can help reduce phosphate levels to the recommended range in a hemodialysis population](#). Hemodial Int. [oppdatert 24.10.2017; lest 19.02.2021].
- Gerogianni G, Babatsikou F, Polikandrioti M, Grapsa E. [Management of anxiety and depression in haemodialysis patients: the role of non-pharmacological methods](#). Int Urol Nephrol. 2019;51(1):113-8. [oppdatert 19.11.2018; lest 19.02.2021]
- Milazi M, Bonner A, Douglas C. [Effectiveness of educational or behavioral interventions on adherence to phosphate control in adults receiving hemodialysis: a systematic review](#). JBI Database System Rev Implement Rep. [oppdatert April 2018; lest 19.02.2021].
- Oquendo LG, Asencio JMM, de Las Nieves CB. [Contributing factors for therapeutic diet adherence in patients receiving haemodialysis treatment: an integrative review](#). J Clin Nurs. [oppdatert 15.03.2017; lest 19.02.2021]
- Shafiee MA, Chamanian P, Shaker P, Shahideh Y, Broumand B. [The Impact of Hemodialysis Frequency and Duration on Blood Pressure Management and Quality of Life in End-Stage Renal Disease Patients](#). Healthcare (Basel). [oppdatert 02.09.2017; lest 19.02.2021].
- Young HML, March DS, Graham-Brown MPM, Jones AW, Curtis F, Grantham CS, et al. [Effects of intradialytic cycling exercise on exercise capacity, quality of life, physical function and cardiovascular measures in adult haemodialysis patients: a systematic review and meta-analysis](#). Nephrol Dial Transplant. [oppdatert 28.03.2018; lest 19.02.2021].
- Baser E, Mollaoglu M. [The effect of a hemodialysis patient education program on fluid control and dietary compliance](#). Hemodial Int. [oppdatert 23.07.2019; lest 19.02.2021]
- Engelke Z. [Patient Education: Dietary and Fluid Compliance for Patients on Hemodialysis](#). Cinahl Information Systems, Glendale. [oppdatert 04.01.2019; lest 19.02.2021]
- Rajiv Agarwal. [Dialysis disequilibrium syndrome](#). UpToDate [database]. UpToDate, Inc [oppdatert 14.02.2020; lest 20.02.2021].
- Davis KA, Ogu I, Golper TA. [Seizures in patients undergoing hemodialysis](#). UpToDate [database]. UpToDate, Inc [oppdatert 24.06.2020; lest 20.02.2021].
- Hall RK, Myers ER 3, Rosas SE, O'Hare AM, Colón-Emeric CS. [Choice of Hemodialysis Access in Older Adults: A Cost-Effectiveness Analysis](#). Clin J Am Soc Nephrol. [oppdatert 07.06.2027; lest 20.02.2021] (3)
- Agarwal R, Henrich WL. [Hypertension in dialysis patients](#). UpToDate [database]. UpToDate, Inc [oppdatert 02.02.2021; lest 20.02.2021]. (3,4)

 SØRLANDET SYKEHUS	Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo				Side: 5 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

17. Deverick J Anderson, Deborah Friedman. [Infection prevention: General principles](#). UpToDate [database]. UpToDate, Inc [oppdatert 1.5.2020; lest 19.03.2021].
18. Michael Allon, [Daniel J Sexton](#). [Tunneled, cuffed hemodialysis catheter-related bacteremia](#). UpToDate [database]. UpToDate, Inc [oppdatert 15.6.2020; lest 19.03.2021].
19. Eugene C Kovalik, Andrew Davenport. [Anticoagulation for the hemodialysis procedure](#). UpToDate [database]. UpToDate, Inc [oppdatert 1.6.2020; lest 19.03.2021].
20. Jeffrey S Berns. [Hyporesponse to erythropoiesis-stimulating agents \(ESAs\) in chronic kidney disease](#). UpToDate [database]. UpToDate, Inc [oppdatert 7.5.2020; lest 19.03.2021].

		Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo			Side: 6 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

Metoderapport for Veiledende plan (VP): Dialyse - hemo

Dato: januar 2022

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	Overordnede mål for VP: Målet med VBP-en er å sikre at pasienter med nyresvikt får optimal behandling i spesialisthelsetjenesten. Hvordan gi pasienter som trenger hemodialyse på sykehus best mulig behandling.
2	Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient): Voksene pasienter som får hemodialyse på sykehus
3	Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en: Lokaltilpasset SSHF januar 2022: Sykepleier Trine Johnsen, Dialysen Sørlandet Sykehus HF, Arendal Enhetsleder Sigrid Hjelmaas, Dialysen Sørlandet Sykehus HF, Arendal Opprinnelig plan OUS: Annette Halvorsen, sykepleier på Hoveddialysen, OUS Medisinsk klinikk, Ullevål Elisabeth Ekenes Iversen, fagsykepleier på selvdialysen, OUS Medisinsk klinikk, Ullevål
INVOLVERING AV INTERESSETER	
4	Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for: Arbeidsgruppen har egne erfaringer med pasientgruppen.
METODISK NØYAKTIGHET	
5	Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunnlaget: Litteratursøk gjennomført av bibliotekar ved medisinsk bibliotek på bakgrunn av PICO-skjema.
6	Kriterier for utvalgelse av kunnskapsgrunnlaget er: <ul style="list-style-type: none"> • Det er søkt i databaser hvor de fleste er kilder for oppsummert forskning. • I databasene som også inneholdt enkeltstudier (PubMed, Medline og SveMed+) ble det først og fremst søkt etter systematiske oversikter og/eller etter artikler publisert i diverse nordiske sykepleietidsskrifter. • Artikler som omhandlet barn ble ekskludert av arbeidsgruppen. • Artikler som omhandlet PD ble ekskludert av arbeidsgruppen.
7	Det fremgår tydelig hvordan anbefalingene henger sammen med kunnskapsgrunnlaget: Referanser i planen
8	Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunnlaget: Styrker: Flere av kildene som er brukt er oppsummert forskning og nylig oppdatert. Artikkene som omhandlet voksne er lest og diskutert av begge deltakere i arbeidsgruppen. Svakheter: Mye av forskningen er medisinsk. Søket var veldig stort og innebar 130 artikler.
9	VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted): SSHF: Vurdert av flere sykepleiere på Dialysen SSA, alle sykepleierne har HD-kompetanse Vurdert av sykepleier SSK: Sykepleiere, Marianne Klausen og Anne Ma Myhrmoen OUS: Christa Marie Bruun Seksjonsleder hemodailysen Nyremedisinsk avdeling OUS, Ullevål Berit Ramstad, Avdelingsleder hoveddialysen Nyremedisinsk avdeling OUS, Ullevål

		Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo			Side: 7 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

	<p>Tina Dubourg Frøystad Fagsykepleier dialyseenheten Avdeling for transplantasjonmedisin OUS, Rikshospitalet</p> <p>Roya Ayoubimoghaddam fagsykepleier hoveddialysen Nyremedisinsk avdeling OUS, Ullevål</p> <p>Marte Aune Bjørnerås, sykepleier nyremedisinsk sengepost Nyremedisinsk avdeling OUS, Ullevål</p> <p>Else Marie Minchinton Sykepleier hoveddialysen Nyremedisinsk avdeling OUS, Ullevål</p> <p>Solbjørg Sagedal Overlege nyremedisinsk avdeling OUS, Ullevål</p>
ANSVAR	
10	Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er: Oppdateres innen 3 år, ansvarlig i SSHF er dialysen SSA.

 SØRLANDET SYKEHUS	Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo				Side: 8 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

Dokumentasjon av litteratursøk for VBP

Til søk for VBP utfører vi søk i de basene som er beskrevet nedenfor, dette etter avtale med Klinisk Dokumentasjon Sykepleie (KDS) - DP Løsning Regional EPJ.

Vi søker i et begrenset antall databaser, de fleste er kilder for oppsummert forskning. I databasene som også inneholder enkeltstudier - PubMed/Medline og SveMed+: I PubMed/Medline vil vi ofte begrense søket til mulige systematiske oversikter/retningslinjer, og i SveMed+ vil vi gjerne begrense søket til artikler publisert i diverse nordiske sykepleietidsskrifter.

Problemstilling	<p>Hvordan undervise/informere pasientene om hemodialysebehandling ?</p> <p>Hvordan håndtere et hemodialysekateter /arteriovenøs fistel (AV fistel) for å unngå komplikasjoner og vedlikeholde funksjon?</p> <p>Hvordan forebygge og behandle komplikasjoner under hemodialyse?</p> <p>Hva trenger pasienter med ESRD og hemodialysebehandling kunnskap om, og hva gir pasientene uttrykk for at de ønsker å vite? ”</p> <p>Hva kan sykepleier gjøre for at voksne som trenger hemodialyse skal føle velvære før , under og etter hemodialyse samt forebygge og begrense komplikasjoner ?</p>
Bibliotekar som utførte/veiledet søket:	<p>Idun Gundersen mail: idun.gundersen@gmail.com</p> <p>Oppdatert av Marte Ødegaard februar 2016 marteode@ub.uio.no</p> <p>Oppdatert desember 2020: Tarjei Fiskergård Werner UiO – Medisinsk bibliotek, Rikshospitalet E-post: tarjeifw@uio.no</p>
Kontaktperson/avd.	<p>Elisabeth Iversen, UXIELI@ous-hf.no</p> <p>Annette Halvorsen Epost halane@ous-hf.no</p>
Dato for søk:	23.12.2020
Navn VBP	Hemodialyse - sykepleie

Database/r essurs:	Fagprosedyrer som er lokalt utviklet og godkjent i de enkelte helseforetak (på nettsiden til Helsebiblioteket)
---------------------------	---

		Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo			Side: 9 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

Søkehistorie:	Sett gjennom ferdige og påbegynte
Treff:	Hemodialysekateter - håndtering https://www.helsebiblioteket.no/fagprosedyrer/ferdige/hemodialysekateterhandtering https://www.helsebiblioteket.no/fagprosedyrer/ferdige/hemodialysekateter-handteringhandtering Årstall: 2018 Noen påbegynte prosedyrer fra tidligere søk står ikke lenger oppført.

Database/ressurs:	VAR HEALTHCARE (tidligere PPS - Praktiske prosedyrer i sykepleietjenesten)
Søkehistorie:	Dere ser selv i E-håndboka -> Kunnskapskilder > VAR
Treff:	

Database/ressurs:	Nasjonale retningslinjer fra Helsedirektoratet
Søkehistorie:	Sett gjennom liste
Treff:	Norsk veileder for tilvirkning og håndtering av hemodialysevæske https://tinyurl.com/y3wx7h7m

Database/ressurs:	Folkhelseinstituttet - rapporter og trykksaker
Søkehistorie:	Hemodialyse, dialyse
Treff:	Treffliste: https://www.fhi.no/oversikter/alle/?term=dialyse# Se også: Health technology assessment of the different dialysis modalities in Norway https://www.fhi.no/globalassets/dokumenterfiler/rapporter/2013/rapport_2013_19_dialyse.p

Database/ressurs:	Helsebibliotekets retningslinjebase
Søkehistorie:	Sett gjennom emnegrupperne Forgiftninger og Nyre og urinveier
Treff:	Februar 2016: Nyrekreft - Kontrollprogram for primært radikalbehandlet nyrekreft Haukeland Universitetssykehus og Helse Bergen HF. 2014 Ny versjon: Nyrekreft kontrollprogram https://helse-bergen.no/avdelinger/kirurgisk-klinikk/urologi/nyrekreft- kontrollprogram Sist oppdatert 27.01.2017 2020 Dialyse og hemofiltrasjon https://www.legemiddelhandboka.no/T23.6/Dialyse_og_hemofiltrasjon Publisert: 20.02.2017 Treffliste: hemodialyse https://www.helsebiblioteket.no/sok/retningslinjer?q=hemodialyse

		Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo			Side: 10 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

Database/ressurs:	NICE Guidance (UK)
Søkehistorie:	Søkte på Hemodialysis, Renal Dialysis, haemodialysis
Treff:	<p>Chronic kidney disease - søk 2020</p> <p>https://www.nice.org.uk/guidance/conditions-and-diseases/kidney-conditions/chronic-kidney-disease/products?ProductType=Guidance&Status=Published</p> <p>Utvalgte treff</p> <p>Acute kidney injury: prevention, detection and management https://www.nice.org.uk/guidance/ng148</p> <p>Publisert desember 2019, erstatter den tidligere "Acute kidney injury: prevention, detection and management" (Clinical guideline [CG169])</p> <p>Renal replacement therapy and conservative management https://www.nice.org.uk/guidance/ng107</p> <p>Publisert oktober 2018, erstatter den tidligere "Guidance on home compared with hospital haemodialysis for patients with end-stage renal failure" (Technology appraisal guidance [TA48])</p> <p>Renal replacement therapy services for adults https://www.nice.org.uk/guidance/qs72</p> <p>Sist oppdatert oktober 2018</p> <p>Søk: renal dialysis. Avgrenset til guidance. Vær obs på oppdateringsdatoer. https://www.nice.org.uk/search?om={{%22ndt%22:%22Guidance%22}}&ps=15&q=renal+dial</p> <p>Søk: haemodialysis. Avgrenset til guidance. Vær obs på oppdateringsdatoer. https://www.nice.org.uk/search?om={{%22ndt%22:%22Guidance%22}}&ps=15&q=haemodia</p>

Database/ressurs:	ECRI Guidelines Trust
Søkehistorie:	
Treff:	<p>Hemodialysis haemodialysis</p> <p>Renal dialysis</p> <p>Trefflister:</p> <p>Hemodialysis: https://guidelines.ecri.org/search?%3Fq%3Dhemodialysis</p> <p>Renal dialysis: https://guidelines.ecri.org/search?%3Fq%3Drenal%20dialysis</p>

Database/ressurs:	Socialstyrelsen (Sve) - Nasjonella riktlinjer
Søkehistorie:	Sett gjennom publiserte og pågående

		Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo			Side: 11 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

Treff:	Ingen relevante
---------------	-----------------

Database/ressurs:	Sundhedsstyrelsen, Nationale kliniske retningslinjer (DK)
Søkehistorie:	Sett gjennom listen Nationale Kliniske Retningslinjer
Treff:	Ingen relevante

Database/ressurs:	Center for kliniske retningslinjer (DK)
Søkehistorie:	Sett gjennom Godkente retningslinjer + undervejs
Treff:	Kanyleringsteknik hos pasienter med arteriovenøs fistel i hæmodialyse https://cfkr.dk/retningslinjer/godkendte-retningslinjer/observation-af-virkning-og-bivirkning-af-given-behandling/kanyleringsteknik-hos-pasienter-med-arteriovenoes-fistel-i-haemodialyse/og-bivirkning-af-given-behandling/kanyleringsteknik-hos-pasienter-medhttps://cfkr.dk/retningslinjer/godkendte-retningslinjer/observation-af-virkning-og-bivirkning-af-given-behandling/kanyleringsteknik-hos-pasienter-med-arteriovenoes-fistel-i-haemodialyse/arteriovenoes-fistel-i-haemodialyse/ "Er under oppdatering. Henvendelse bedes rettet til forfatterne."

Database/ressurs:	Nursing Reference Center
Søkehistorie:	I tittel: hemodialysis, haemodialysis, renal dialysis Avgrenset til Quick Lessons, Evidence Based Care Sheets, Skills og Patient Handouts, og tidsspen
Treff:	Hemodialysis: http://web.b.ebscohost.com/nup/results?vid=0&sid=3dee7441-093a-4adb-bc21-2d34f2c8eb8sessmgr04&bquery=TI%2Bhemodialysis&bdata=JmNsaTA9RFQxJmNsdjA9MjAxNjAzLTAwMDA Renal dialysis: http://web.b.ebscohost.com/nup/resultsadvanced?vid=9&sid=25138497-51eb-4607-8662-9d3sessmgr02&bquery=TI+renal+dialysis&bdata=JnR5cGU9MSZzZWYy2hNb2RIPVN0YW5kYXJkLn <i>For å få fulltekstlenkene til å virke: det kan være nødvendig å kopiere og lime inn lenkene inn i nettleserens adressefelt (URL-feltet), istedet for bare å klikke på dem.</i>

Database/ressurs:	UpToDate
Søkehistorie:	Hemodialysis Haemodialysis Renal dialysis

 SØRLANDET SYKEHUS	Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo				Side: 12 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

Treff:	<p>2020</p> <p>https://www.uptodate.com/contents/table-of-contents/nephrology-andhttps://www.uptodate.com/contents/table-of-contents/nephrology-and-hypertension/dialysishypertension/dialysis</p> <p>Se under "General hemodialysis topics"</p> <p>Trefflister søk</p> <p>Hemodialysis: https://tinyurl.com/y83g29e4</p> <p>Renal dialysis: https://tinyurl.com/y7y4nko9</p>
---------------	--

Database/ressurs:	Best Practice
Søkehistorie:	Show Conditions: Chronic kidney disease
Treff:	<p>Chronic kidney disease https://bestpractice.bmj.com/topics/en-gb/84 Sist oppdatert juli 2020</p> <p>Diabetic kidney disease https://bestpractice.bmj.com/topics/en-gb/530 Sist oppdatert mai 2020</p>

Database/ressurs:	The Cochrane Library (delbasene Cochrane Reviews, Clinical Answers)		
Søkehistorie:	#1	MeSH descriptor: [Renal Dialysis] explode all trees	5132
	#2	(hemodialys* OR haemodialys*):ti,ab,kw	11740
	#3	#1 OR #2	13158
	#4	MeSH descriptor: [Patient Education Handout] explode all trees	0
	#5	(patient* near/2 (information* or teach* or guid* or educati on*)):ti,ab,kw	22644
	#6	MeSH descriptor: [Arteriovenous Fistula] explode all trees	125
	#7	((Arteriovenous or AV) and (Fistula or graft*)):ti,ab,kw	1313
	#8	MeSH descriptor: [Catheters] explode all trees	1747
	#9	(catheter*):ti,ab,kw	29947
	#10	(patient near/3 (stress* or response* or satisfaction* or care* or coping*)):ti,ab,kw	50332
	#11	("quality of life"):ti,ab,kw	110629
	#12	MeSH descriptor: [Quality of Life] explode all trees	24146
	#13	MeSH descriptor: [Patient Care] explode all trees	63990
	#14	MeSH descriptor: [Nursing] explode all trees	3277
	#15	(nurses or nursing):ti,ab,kw	31744
	#16	(surveillance):ti,ab,kw	8107
	#17	(dialysis near/2 quality):ti,ab,kw	90

		Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo			Side: 13 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

	#18 MeSH descriptor: [Mortality] explode all trees 13247 #19 (mortality or "death rate*"):ti,ab,kw 92431 #20 {or #4-#19} 340819 #21 #3 AND #20 5181 Avgrenset fra 2016
Treff:	Cochrane Reviews: 27 Clinical Answers: 1 Treffene sendes i eget dokument

Database/kilde	Epistemonikos (obligatorisk)
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Advanced Search. Søkt i «Title OR Abstract»: (hemodialysis OR haemodialysis OR "renal dialysis") AND (complication* OR catheter* OR fistula* OR "arteriovenous graft" OR "av graft") AND (education* OR "quality of life" OR "patient information*" OR surveillance* OR "nursing diagnosis" OR "nursing assessment" OR "evidence based nursing") Avgrenset fra 2016
Antall treff	Broad Synthesis (1) Structured summary (0) Systematic review (24)
Kommentarer	Treffene sendes i eget dokument

Database/ressurs:	PubMed
Søkehistorie:	("Hemodialysis"[Title] OR "haemodialysis"[Title] OR "renal dialysis"[Title]) AND ("complication*"[Title] OR "nurs*" [Title] OR "catheter*" [Title] OR "fistula"[Title] OR "education*" [Title] OR "quality of life"[Title] OR "patient information*" [Title] OR "surveillance*" [Title] OR ("nursing diagnosis"[MeSH Terms] OR ("nursing"[All Fields] AND "diagnosis"[All Fields]) OR "nursing diagnosis"[All Fields] OR ("nursing assessment"[MeSH Terms] OR ("nursing"[All Fields] AND "assessment"[All Fields]) OR "nursing assessment"[All Fields]) OR "evidence based nursing"[All Fields])) Filters applied: Guideline, Practice Guideline, Review, Systematic Review, Danish, English, Norwegian, Swedish 2016-2020
Treff:	96. Treffene sendes i eget dokument

Database/ressurs:	SveMed+ OBS: Basen oppdateres ikke etter 2019
Søkehistorie:	hemodialyse OR hemodialysis OR haemodialysis AND year:[2016 TO 2019] Avgrenset til "översikt"
Treff:	Arteriovenös fistel med transponeret vena femoralis er en

 SØRLANDET SYKEHUS	Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo				Side: 14 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

	haemodialyseadgangsevej med potentiale https://tinyurl.com/ybfk2dsv
--	--

		Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo			Side: 15 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

PICO-skjema til utarbeidelse av veiledende behandlingsplaner (VBP) i OUS

REVISJON

Navn VBP	Hemodialyse - sykepleie
Skjemanummer	
Kontaktperson (er)	Elisabeth Iversen, Annette Halvorsen
Epost	halane@ous-hf.no UXIELI@ous-hf.no

Problemstilling formuleres som et presist spørsmål	
<p>Hvordan kan sykepleier håndtere hemodialysekateter og arteriovenøs fistel for å opprettholde funksjonen og unngå komplikasjoner?</p> <p>Hvordan kan sykepleier forbygge, begrense og behandle komplikasjoner under hemodialysebehandling?</p> <p>Hva trenger og ønsker pasienter i hemodialysebehandling kunnskap om, og hvordan kan sykepleier undervise og informere pasientene om dette?</p> <p>Hva kan sykepleier gjøre for at pasienter i hemodialyse ikke skal føle ubehag før, under og etter behandling?</p>	

Patient/problem Hvilke pasienter/tilstand/ sykdom dreier det seg om?	Voksne i hemodialyse
Intervention Hvilken intervensjon/ eksposisjon dreier det seg om?	Hemodialyse Veiledning Undervisning Dialysetilgang
Comparison Hva sammenlignes intervensjonen med?	
Outcome Hvilke resultat/effekter er av interesse?	Mestring Livskvalitet Dialysekvalitet Overlevelse

Hva slags type spørsmål er dette?	Er det aktuelt med søk i Lovdata etter relevante lover og forskrifter?
☐ Diagnose ☐ Etiologi ☐ Erfaringer ☐ Diagnose ☐ Effekt av tiltak	☐ Ja ☐ Nei

		Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Dialyse - hemo			Side: 16 Av: 16
Dokument-id: I.3.10.2-17	Utarbeidet av: Oslo Universitetssykehus HF	Fagansvarlig: Trine Johnsen	Godkjent dato: 31.12.2020	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - kunnskapsbaserte SSHF

Hvilke søkeord er aktuelle for å dekke problemstillingen?	
<p>Bruk om mulig engelske ord, og pass på å få med alle synonymer. Del opp søkeordene etter hva som gjelder/beskriver pasienten, intervensjonen/eksposisjonen, sammenligningen og utfallet.</p>	
P Person/pasient/problem	Adult
I Intervensjon/eksposisjon	Hemodialysis Dialysis Complications Coping Nursing Surveillance Access
C Evt. sammenligning	
O Resultat/utfall	Quality of life Dialysis quality